

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

GIMNAZJUM W PSZOWIE

OPRACOWANY NA LATA 2012/2013 – 2014/2015

PRZEZ ZESPÓŁ NAUCZYCIELI W SKŁADZIE:

MONIKA FICEK
HANNA KRZYKAŁA
JUSTYNA REŚ - FRONCZAK
JOANNA SZOLC

PODSTAWY PRAWNE:

- Konstytucja RP (art. 48,53,54,70,72)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996r. Nr 67, poz 329) wraz z jej późniejszymi zmianami (szczególnie jej preambuła),
- Karta Nauczyciela (szczególnie art. 6),
- Program polityki prorodzinnej państwa przyjęty 17.11.1998 r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów (rozdz. V),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2002r. Nr 51, poz. 458 oraz z 2003r. Dz. U. Nr 210, poz. 2041),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz 624; z 2002r. Dz. U. Nr 10, poz.96, z 2003r. Dz. U. Nr 146, poz. 1416 oraz z 2004r. nr 66, poz. 606),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2004r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz. (Dz.U. z 2004r. Nr 89, poz. 845)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dzu Nr 23, poz. 225 oraz z 2003r. Nr 107, poz.1003)
- Statut szkoły
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Europejska Karta Praw Człowieka.

ROZDZIAŁ I

MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misja szkoły:

Kształcenie i wychowanie młodzieży przygotowujące do wartościowego i aktywnego życia w europejskiej społeczności.

Wizja szkoły:

W swej pracy wychowawczej opieramy się na uniwersalnych wartościach ogólnoludzkich. Wychowujemy młodzież w szacunku do człowieka i Ojczyzny. Pragniemy, by szkoła była środowiskiem przyjaznym dziecku, umożliwiającym mu wszechstronny rozwój i odnoszenie sukcesów na miarę jego możliwości, wdrażającym do samodzielności poprzez promowanie uczniowskich inicjatyw.

ROZDZIAŁ II

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

Gimnazjum w Pszowie jest jedyną tego typu szkołą na terenie miasta – uczęszczają do niej uczniowie trzech miejscowych szkół podstawowych. Młodzież, poza szkołą, może korzystać z oferty zajęć proponowanej przez Miejski Ośrodek Kultury, Ochotniczą Straż Pożarną, KWK „Rydułtowy - Anna” (orkiestra górnicza, mażoretki), ZHP, świetlicę środowiskową, parafię, Towarzystwo Sportowe „Górnik Pszów”, Centrum Języków Obcych. W sezonie zimowym uczniowie mają też możliwość uczęszczania na lodowisko.

Środowisko dorosłych cechuje średnia aktywność, dominuje wykształcenie zawodowe i średnie. Byt większości rodzin związany jest z kopalnią – w związku z jej planowanym zamknięciem obszar zagrożony jest bezrobociem. Wzrasta liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Powstają nieformalne grupy o podłożu kryminogennym.

ROZDZIAŁ III

ZADANIA SZKOŁY

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:

- Zapewnienie opieki wychowawców nad prawidłowym, wszechstronnym rozwojem podopiecznych.
- Rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia.
- Przygotowanie uczniów do życia w społeczności lokalnej. / Wdrażanie uczniów do różnych form aktywności społecznej.
- Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia.
- Koordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

Zadania nauczyciela wychowawcy:

- Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
- Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej.
- Budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę
- Kształtowanie odpowiedzialności za swoje czyny i słowa.
- Kształtowanie postaw patriotycznych; budzenie i utrwalanie związku z „małą ojczyzną” i społecznością lokalną.

Sprecyzowanie zadań dla poszczególnych statutowych organów:

- **Rada Pedagogiczna** - wspomaga rodzinę w jej naturalnych prawach do wychowania poprzez dostarczanie rodzicom kompetentnych informacji na temat rozwoju intelektualnego, psychicznego oraz zachowania się uczniów, a także o sposobach wprowadzania korekt wychowawczych.
- **Rada Rodziców** - reprezentuje interesy wychowawcze rodziców i odpowiada za prawidłowe relacje pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w wychowanie, czyli szkołą, uczniami i rodzicami.
- **Samorząd Uczniowski** - uczestniczy w realizacji programu wychowawczego szkoły, wyraża opinie na temat sposobu i celowości organizowania imprez i uroczystości szkolnych. Reprezentuje uczniów na zewnątrz oraz ocenia sytuację wychowawczą w szkole.

ROZDZIAŁ IV

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

- Kształtowanie odpowiedzialności za siebie.
- Wychowanie w poszanowaniu człowieka i Ojczyzny.
- Kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z dóbr cywilizacji.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.
- Przygotowanie ucznia do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym.
- Kształtowanie empatii - uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka.

ROZDZIAŁ V

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

KSZTAŁTOWANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SIEBIE		
ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none">– rozwijanie odpowiedzialności za swoje czyny i słowa– rozwijanie samodyscypliny i samokontroli– ćwiczenie umiejętności podejmowania decyzji– akcentowanie konieczności godnego reprezentowania gimnazjum na zewnątrz– promowanie postaw asertywnych w stosunkach międzyludzkich	<ul style="list-style-type: none">- udział w życiu klasy i szkoły- lekcje integracyjne- lekcje wychowawcze- spotkania z doradcą zawodowym- spotkania z psychologiem- projekty edukacyjne (kl.II)	wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy, psycholog
<ul style="list-style-type: none">– wzmacnianie poczucia własnej wartości– motywowanie uczniów do doskonalenia swojego warsztatu pracy	<ul style="list-style-type: none">- konkursy szkolne i pozaszkolne- praca z uczniem zdolnym i z uczniem z trudnościami w nauce- zajęcia pozalekcyjne, zajęcia wyrównawcze- zajęcia z psychologiem	wszyscy nauczyciele
<ul style="list-style-type: none">– przygotowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none">- lekcje wychowawcze- lekcje WOS-u	wychowawcy, nauczyciele biologii, WOS-u, pielęgniarka szkolna

<p>– rozbudzanie zainteresowań i umożliwianie ich realizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z pracowni komputerowej - umożliwienie uczniom nauki języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego - warsztaty dla kl. II z języka angielskiego - koła zainteresowań - Szkolny Klub Europejski 	<p>wszyscy nauczyciele</p>
<p>– zwracanie uwagi na zagrożenia chorobami XXI wieku oraz prezentowanie sposobów ich unikania (alkoholizm, lekomania, narkomania, bulimia, anoreksja, AIDS, HIV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - filmy o tematyce profilaktycznej - rajd rowerowy <i>Nałogom stop</i> - program antynikotynowy <i>Nie pal!</i> - program antynarkotykowy <i>Dziękuję, nie biorę!</i> - <i>Dni Promocji Zdrowia</i> (wyjście do MOK-u) - spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem - program profilaktyczny <i>7 kroków</i> (całość lub wybrane zagadnienia) 	<p>pedagog, pielęgniarka szkolna, wychowawcy, psycholog</p>
<p>– kształcenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach</p>	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja dla bezpieczeństwa - informacje o zasadach pierwszej pomocy zamieszczone w gablocie szkolnej - udział w eskulapiadzie PCK - spotkania z pielęgniarką szkolną, - lekcje wychowawcze, biologii, chemii, techniki - prelekcje lekarzy 	<p>nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, pielęgniarka szkolna, nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, chemii, techniki, wychowawcy</p>
<p>– promowanie aktywnych form wypoczynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rajdy rowerowe - zajęcia sportowe - <i>mistrzostwa szkoły w piłce siatkowej</i> - <i>Turniej Mikołajkowy o puchar Dyrektora Szkoły</i> (siatkówka) - <i>Dzień Sportu</i> z okazji dnia dziecka - lekcje wychowawcze 	<p>nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy</p>

WYCHOWANIE W POSZANOWANIU CZŁOWIEKA I OJCZYZNY

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z elementarnymi aktami prawnymi (Konstytucja RP, Prawa Człowieka, Konwencja Praw Dziecka, Europejska Karta Praw Człowieka) – uświadomienie skutków naruszania prawa karnego 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki z policjantami - lekcje wychowawcze 	wychowawcy, pedagog
<ul style="list-style-type: none"> – propagowanie wartości rodzinnych – wpajanie przekonania o konieczności ochrony sfery prywatności – ćwiczenie nawyku pozytywnego myślenia i mówienia o innych – doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów (sztuka negocjacji i prowadzenia rozmów), niwelowanie zachowań agresywnych 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje katechezy - lekcje wychowawcze, WOS-u, historii, sztuki - spotkania z pedagogiem - pogadanki - czytanie artykułów prasowych, wzmacnianie pozytywnych wzorców czerpanych z literatury, filmu - spotkania nauczycieli z rodzicami w czasie konsultacji, wywiadówki 	katecheci, wychowawcy, pedagog
<ul style="list-style-type: none"> – uwrażliwianie na kulturę słowa (eliminowanie wulgaryzmów, promowanie form grzecznościowych) 	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie imion w uczniowskich kontaktach interpersonalnych 	wszyscy nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> – uświadamianie zagrożeń współczesnej cywilizacji (przemoc, agresja, brak tolerancji, sekty, nieformalne grupy, pedofilia, terroryzm) 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze - edukacja dla bezpieczeństwa - spotkania z pedagogiem, pogadanki, czytanie artykułów prasowych - wzmacnianie pozytywnych wzorców czerpanych z literatury, filmu - spotkania nauczycieli z rodzicami w czasie konsultacji, wywiadówek 	pedagog, wychowawcy, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, pielęgniarka szkolna, psycholog

<ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie szacunku dla symboli narodowych i hymnu narodowego - zachęcanie do ochrony zabytków dziedzictwa narodowego oraz miejsc pamięci narodowej - umacnianie dumy ze swojej "małej Ojczyzny", faktu bycia Polakiem - mieszkańcem Polski, Europy, świata. 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w uroczystościach państwowych - akademie - <i>Powiatowy Konkurs Historyczny</i> - opieka nad pomnikami pamięci narodowej - <i>mała izba regionalna</i> w pracowni historycznej - ekspozycje na temat „małej Ojczyzny” w gablotkach szkolnych - konkursy 	<p>nauczyciele historii, języka polskiego, wychowawcy</p>
KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI ŚWIADOMEGO KORZYSTANIA Z DÓBR CYWILIZACJI		
ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none"> - uczenie krytycyzmu w stosunku do środków masowego przekazu 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, języka polskiego, WOS-u - warsztaty dziennikarskie 	<p>wychowawcy, poloniści</p>
<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie nawyku rozsądnego korzystania z dóbr cywilizacji XXI wieku, takich jak: komputer, telefon, Internet 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z pracowni komputerowej, szkolnego księgozbioru - spotkania nauczycieli z rodzicami w czasie konsultacji, wywiadówki 	<p>wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwianie na sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjścia do teatru, muzeum, kina - audycje umuzykalniające - akademie, konkursy - zajęcia pozalekcyjne (chór, kółko plastyczne, polonistyczne, fotograficzne, taneczne, teatralne, informatyczne) - <i>Jasełka, Dzień Ziemi, Dzień Rodziny</i> 	<p>wychowawcy, nauczyciele sztuki, poloniści</p>

KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROEKOLOGICZNYCH

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań przyrodniczych i działalności twórczej uczniów - zachęcanie do aktywnego udziału we różnych formach działalności na rzecz środowiska - uczenie się ekologicznego myślenia (np. w gospodarstwie domowym, mieście) - poszerzanie wiedzy na temat klęsk żywiołowych, które mogą wystąpić na naszym terenie (powódzie, pożary lasów) 	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy, rambusy o tematyce ekologicznej - akcja <i>Sprzątanie świata, Dzień Ziemi</i> - spotkania z przedstawicielami OSP (konkurs pożarniczy) - wycieczki krajoznawcze - zbiórka surowców wtórnych - wyjścia do oczyszczalni ścieków - edukacja dla bezpieczeństwa 	<p>nauczyciele biologii, techniki, wychowawcy, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenie zasad zachowania się w przypadku zagrożenia pożarowego w szkole, domu itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja dla bezpieczeństwa - lekcje techniki, chemii - próbne alarmy przeciwpożarowe 	<p>nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele biologii, techniki, wychowawcy,</p>

PRZYGOTOWANIE UCZNIĄ DO ŚWIADOMEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none"> - budowanie „małej demokracji” w każdej klasie - ćwiczenie umiejętności prezentowania własnych pomysłów na forum klasy, szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - wybory samorządu klasowego i szkolnego - lekcje wychowawcze 	<p>wychowawcy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zdrowej rywalizacji w nauce, konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych 	<ul style="list-style-type: none"> - praca z uczniem zdolnym - koła zainteresowań 	<p>wszyscy nauczyciele</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do pracy twórczej w organizacjach szkolnych (Samorząd Uczniowski, koła zainteresowań, koła sportowe, turystyczne, Klub Europejski) - promowanie i wspieranie uczniów zdolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja imprez szkolnych, środowiskowych - organizowanie spektakli teatralnych, <i>Dzień Nauk Ścisłych</i> - konkursy kuratorskie - inne konkursy, np.: gwarowe, recytatorskie, biblijne, <i>Kangur, Cyferka, Olympus, Panda</i> - promowanie laureatów i finalistów konkursów przedmiotowych oraz uczniów z najwyższą średnią poprzez zamieszczenie ich zdjęć w gablotach szkolnych 	wszyscy nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> - preorientacja zawodowa 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania uczniów i rodziców z dyrektorami szkół ponadgimnazjalnych - wyjazdy do szkół ponadgimnazjalnych (targi edukacyjne) - spotkania z doradcą zawodowym 	dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy, szkolny doradca zawodowy
KSZTAŁTOWANIE EMPATII - UWRAŻLIWIANIE NA POTRZEBY DRUGIEGO CZŁOWIEKA		
ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<ul style="list-style-type: none"> - wychowanie w poszanowaniu innych ras, religii i kultur - poznawanie tradycji i kultur innych narodów - wyrabianie postaw proeuropejskich - wykorzenianie stereotypów odnoszących się do innych narodów 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, biologii, religii, języków obcych - imprezy wewnątrzszkolne, konkursy, rambity - pogadanki z pedagogiem szkolnym - <i>Halloween, Dzień Języków</i> - imprezy środowiskowe 	wszyscy nauczyciele

<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie szacunku dla odmiennych poglądów drugiej osoby - uczenie się określania granicy tolerancji - niwelowanie uprzedzeń osobistych i społecznych - wpajanie poszanowania godności człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki z pedagogiem szkolnym - lekcje wychowawcze 	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy
<ul style="list-style-type: none"> - niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym i chorym kolegom - zapoznanie z najbardziej znanymi organizacjami charytatywnymi działającymi w Polsce i na świecie (sposoby niesienia pomocy) 	<ul style="list-style-type: none"> - zbiórki na cele charytatywne (np. na rzecz Ośrodka Rehabilitacji i Terapii Dzieci i Młodzieży w Wodzisławiu Śląskim) - udział w akcjach: <i>Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy</i>, akcja <i>Książka dla szkoły</i> 	opiekunowie samorządu szkolnego, wychowawcy, świetlica szkolna
<ul style="list-style-type: none"> - popularyzowanie i wspieranie pomocy koleżeńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze - organizowanie samopomocy koleżeńskiej 	wychowawcy

ROZDZIAŁ VI

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH – SYLWETKA ABSOLWENTA

Celem naszych działań jest ukształtowanie młodego człowieka na:

- odpowiedzialnego za swoje czyny i słowa,
- tolerancyjnego, wrażliwego na potrzeby innych, szanującego różnice między ludźmi
- szanującego Ojczyznę,
- respektującego ogólnie przyjęte normy etyczne,
- świadomego swych obowiązków i praw,
- aktywnie uczestniczącego w życiu społecznym,
- efektywnie/sprawnie korzystającego z dóbr cywilizacji XXI wieku, świadomego zagrożeń cywilizacyjnych.

ROZDZIAŁ VII

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Ewaluacja programu wychowawczego dokonywana jest dwa razy w ciągu roku: w czerwcu (podsumowanie) i we wrześniu (aktualizacja).

Sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego,
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych,
- opinie samorządu i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie lub pisemnie.

PRIORYTETY NA ROK 2013/2014

- motywowanie uczniów do korzystania z oferty zajęć pozalekcyjnych,
- zachęcanie do większego zaangażowania w życie szkoły i znajomość własnych praw i obowiązków,
- rozwijanie talentów i wspieranie inicjatyw uczniowskich (w tym akcji charytatywnych i pomocy koleżeńskiej),
- promowanie działań wymagających samodzielności.

Uaktualniono: wrzesień 2013r.